

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos gar. mond-sorért vagy annak tőrfogatért 4 krajczár. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Fejedelmi alapítvány a kulturegyelet részére.

Kézdi-Vásárhely, 1889. június 14.

Gróf Kúun Kocsárd, a nagyszívű főúr, ki eddig is az E. M. K. E. legnagyobb alapítói közé tartozott, föltette a koronát eddigi nagy tetteinek sorozatára. 250.000 forintnál többet érő algyógyi birtokát az E. K. M. E.-nek adományozta.

Az áldozat, melyet e cselekedetével a nagy-lelkű főúr a nemzet oltárára tett, tisztelettel vegyes bámulatra ragad. Csodálattal állunk meg az ily lelki nagyság előtt. A nemes főúr e tettevel reámutatott a veszedelem nagyságára, melyet csak nagy áldozatok árán lehet

orvosolni. Az ő példája buzdítani fog másokat is hasonló tettekre, s mintegy reámutat a kötelességekre, melyeket a nemzeti ügy reánk ró. A jövőnkbe vetett hit újra éled lelkeinkben ily fényes cselekedet láttára; mert a mely nemzetnek ily áldozatkész fiai vannak, az a nemzet bir daczolni a veszedelmekkel.

A nemes gróf a székely-kitelepítés céljaira tette az alapítványt azon az alapon, a mint azt az E. M. K. E. 1887-ben augusztus 28-án Seps-Szentgyörgyön tartott közgyűlésén körvonalazta. A gyűlés ott ily ágakra osztotta a székely-kitelepítést: iparos-telepítés, földmives telepítés és székely munkások nyugatra irányítása.

A mi az iparos-telepítést illeti, tudvalevőleg Kolozsvárt, Tordán, Maros-Vásárhelyt, Sz. Udvarhelyt s különösen városunkban a kisipar némely ága tultengésben van. Nagyon sok a mester — töké és piac nélkül. A cél ez: fölkuatni a nyomorral küzdő, különben munkás és józanéletű kisiparosokat s őket nyugot felé, az erdélyi részekben oly községekbe telepíteni, a hol a közforgalom inimár piacztot teremtett s a hol a vidék a maga igazi szükségleteit beszerezni szokta.

A földmives-telepítésnél egy felekezetű egyéneket telepítenének oly községekbe, a hol már kész egyházakat kapnak. A birtoktest valamelyik földhitellel foglalkozó bank utján vásároltatnék meg, melylyel szemben a törlesztés iránt az egylet vállal szavatosságot. Kísérlet tétetik az örök haszonbéri intézmény

meghonosítására. Az amortizáció 50 évi részletekre osztatik fel.

A nyugotra irányítást illetőleg, a bizottság feladata lesz, hogy a Romániába menő, munka-kereső székelyek kivándorlását nyugotra terelje, mert nyugoton vannak az uradalmak és bányatelepek. Ha a munkaszükségletet székely munkások által fedezik, megakadályoztatik ezáltal a kivándorlás s az ezzel összekötött demoralizáció és elnemzetietlenedés.

A nemes gróf tehát különösen a székelységet kötelezte örök hálára. A székelység erősítése a legégetőbb kérdése az erdélyi részeknek. A ki e népnek megizmosodását előmozdítja, erősíti egyszersmind az ország keleti határbástyáját.

A nagy-lelkű főúr fölismerte, hol a legégetőbb a baj. Mert valóban első feladat a legtisztább, de kedvezőtlen anyagi viszonyok miatt elgyengült magyarság erősítése; a többi aztán önként jó; így érhető el fokozatosan az a nagy cél, melyet az E. M. K. E. maga elébe tűzött.

Gróf Kúun Kocsárd e valóban fejedelmi alapítványával a székelység legnagyobb jeltetője lett. A történet könyvében az ő neve ott fog ragyogni örök időnkig kitörülhetlenül.

Az E. M. K. E. választmányának folyó hó 12-ki üléséről, melyen gr. Kúun Kocsárd nagyszerű alapítványát bejelentették, a következőket írják Kolozsvárról:

A „Székelyföld” tárczája.

Vámbery Konstantinápolyban.

Vámbery Armin, nagynevű tudósunk, hétfőn délben érkezett haza Konstantinápolyból, hol tudva levőleg a szultánnak volt vendége. A lapok érdekes részleteket közölnek a kitűnő tudósunk a török fővárosban időzéséről, melyekből a következőket ismertetjük meg olvasóinkkal:

A szultán, ki az angol királynőn és legmeghittebb bizalmasain kívül az egyetlen ember volt a világon, a kinek tudomása volt arról, hogy Vámbery mi járatban volt az angol udvarnál, rendkívül szívélyesen fogadta hazánk nagy tudósát; oly kitüntetésekben részesítette, a minőkben rendszeren csak fejedelmi vendégeket szokott részesíteni. Előre megtudakolta, hogy mikor fog Konstantinápolyba megérkezni és két hadsegédjét, továbbá egy must küldött eléje, a kiket konstantinápolyi tartózkodásának egész idejére rendelkezésére bocsátott.

A szultán Vámbery számára saját palotájában rendezett be több lakosztályból álló lakást és maga is kérte őt, hogy tekintse magát egészen úgy, mintha otthon lenne, rendelkezék az összes udvari személyzettel, a melynek kötelességévé tette arra ügyelni, hogy az illusztris vendég semmiben hiányt ne szenvedjen. Vámbery elfogadta a szultánnak lekötőelőző előékenységet és a csá-

szári palotában szállt meg. Itt azonban csak néhány napot töltött; az örökös sürgés-forgás, a vele beszélni kívánók folytonos zaklatásai annyira megkínózták, hogy elvégre azzal a kéréssel fordult a szultánhoz, engedné meg neki, hogy valamely szállóban huzhassa meg magát, a hol kevésbé háborgatják és a hol háborítatlanul dolgozhatik tovább azon a nagy művön, melyet élete feladatául tűzött ki.

— Jól van, — viszonzá neki a szultán — vonulj oda, a hova neked tetszik, de figyelmeztetlek, hogy bárhova vonulsz, mindenütt az én vendégem léssz.

Vámbery élt a szultán engedelmeivel és a Hotel d'Angleterrebe költözött, hol a szultán nyolc szobát rendeztetett be számára, melyekért naponként nyolczvan török fontot fizetett. Azonkívül rendelkezésére bocsátott egy udvari fogatot, és miután tudta, hogy Vámbery az ő ismeretes szerénységével nem igen fogja ezt a fogatot igénybe venni, meghagyta a melléje rendelt segédtiszteknek, hogy bárhova megy is Vámbery, csakis az udvari fogaton engedjék őt kocsizni.

Vámbery a szultánnak majdnem naponkénti vendége volt; több ízben ebédre is meghívta őt és ebéd után rendszeren hosszabb időre visszavonult vele dolgozó szobájába, hogy ott vele diplomáciai és politikai dolgokról értekezék. Hogy ezek az értekezések miről folytak, azt természetesen ma még a legközvetlenebbül érdekelteken kívül senki

sem tudja; annyit azonban maga hirneves tudósunk mondott, hogy a szultán mindvégig a legnagyobb előékenységgel viseltetett Vámbery iránt és ismételtelen kifejezést adott annak a határtalan bizalomnak, melylyel iránta viseltetik.

A török udvar tudvalevőleg két pártra oszlik: az orosz és az angol pártra; az angol pártban volt annyi tartózkodás, hogy nem adott hangos kifejezést a felett való örömeinek, hogy a szultán oly kiváló figyelemben részesíti az angol nemzet nagy barátját; ellenben az orosz párt és maguk az orosz diplomaták is leplezetlenül kijelentették, hogy nekik nem tetszik Vámbery ünnepeletése. Azonban a szultán finom tapintata ezeknek a baján is segített; így például egy udvari ebéd alkalmával, melyet Vámbery tiszteletére adott, a magyar tudóst jobbjára ültette, míg balján az orosz udvari párt vezére, Jusszuf Riza pasa, foglalt helyet. Az egyik segédtiszt is, a kit a szultán Vámbery mellé rendelt, Szádk Raiz pasa, ugyanaz volt, a ki Pál és Szergiusz orosz nagyhercegeket törökországi útjukban kísérte. Azonban az orosz barátokat a szultánnak ez az engedékenysége nem elégítette ki; hangosan követelték, hogy a szultán ne részesítse Vámbery-t oly kiváló figyelemben, sőt mellőzze őt, ha lehetséges. Erre a szultán azzal válaszolt, hogy látszólag úgy tett, mintha neheztelne Vámberyra, sőt kijelentette előtte, hogy hozzá való barátságát semmi se képes megrendíteni.

Gróf Kúnn Kocsárd összes ingatlan vagyonát, algyógyi birtokait, malom-, vām-, rév- és vásárjoggal, százat megközelítő házzal, mintegy 300 ezer frt értékben az E. M. K. E.-nek ajándékozta kizárólag székely kitelepítési célokra. A birtok már átment az E. M. K. E. birtokába; a telepítés közelebről megkezdetik. Az alapító levél és hozzáadott végrehajtási utasítás felolvasása után a gyűlést fel kellett függeszteni, olyannyira meg voltak hatva tagjai ezen, erdélyi részeink történelmében páratlanul álló nemes tett felett. Majd kimondotta, hogy a hazafini szív legnagyobb hálaival fogadja ezen nagylelkű adományt, mely örök időkre „Kúnn Kocsárd székely kitelepítési alap” gyanánt külön fog kezeltetni; gróf Kúnn Kocsárdhoz folyó hó 20-án Bethlen Gábor gróf elnök vezetése alatt Bartha Miklós, gróf Bélydy Akos, Horváth Gyula, Teleki Domokos gróf al-elnökök, Sándor József titkár, Merza Lajos tisz. pénztáros, Sztérenyi József jegyző, gróf Bethlen Bálint, Concha Győző, K. Sándor József és Vörös Sándor tagokból álló bizottság megy, személyesen megköszönni a nagylelkű alapítványt, mely örök időkre minden közgyűlésen fel fog olvastatni; lefesteríti gróf Kúnn Kocsárd arcképét az egyet számára s intézkedést fog tenni arra nézve, hogy Algyógy ezentúl Kúnn Kocsárd-nak neveztesse. A gyűlés egyuttal sürgőnyleg üdvözölte Kúnn Kocsárd grófot.

Tanítók nyugdíja. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter folyó hó 5-én 24.611. szám alatt kelt rendelettel értesíté a tanfelügyelőket a néptanítók anyagi helyzetének javítására vonatkozó ama elhatározásáról, melyvel célba vette az 1875. évi XXXII. (tanítói nyugdíj-) törvényeziknek haldék nélküli módosítását. Az ehhez szükséges tanulmányok és számítások foganatosítása céljából sürgősen bejelenteni rendeli: 1. A népiskola és kisdóvoda szolgálatában álló minden tanítónak és óvónak (tanítónőnek, óvónőnek) nevét, születési korát s eddig eltöltött szolgálati idejét. 2. Hogy melyik évben született a tanító (óvó felesége)? 3. Hogy a tanítónak (tanítónőnek, óvónak, óvónőnek) 16 évnél ifjabb hány gyermeke van s azok — keresztnév szerint megjelölve — hány évesek?

Az igazságügyi második államtitkár. A költségvetési törvény tudvalevőleg felhatalmazza az igazságügyminisztert, hogy az igazságügyminiszteriumban egy új államtitkári állást rendszeresítsen. Az államtitkár kinevezése a költségvetési törvényjavaslat förendiházi elfogadása s legfelsőbb szentesítése után azonnal meg fog történni

Vámbérynak konstantinápolyi időzése a török fővárosban nagy esemény számba ment; a török fővárosban megjelenő hírlapok hosszú cikkekkel üdvözölték az ő megérkezését és egész ott tartózkodása idejében mindenféle kombinációkon törték a fejüket, melyekkel ottlétét kimagyarázni igyekeztek.

A szultán Vámbéryval folytatott beszélgetései közben a magyarok iránt érzett élénk rokonszenvének is hangos kifejezést adott. A szultán a magyar nemzetet azok közé számítja, melyek Törökországnak őszinte barátjai, és ő ezt a barátságot nem csupán a faji rokonságnak, nem csak a közeli szomszédságnak és nem csak a két nemzet közös rokon, lovagias, hősiességek tudja be, hanem annak a bölcs felismerésnek is, hogy a két nemzet egymásra van utalva, hogy mind a két nemzetet közös veszedelmek fenyegetik és a török főúr meg van arról győződve, hogy még el fog érkezni az az idő, mikor a két nemzet, török és magyar, egymással szövetségre, egymás mellé sorakozva fog a közös ellenségek ellen küzdeni.

Abdul-Hamid nagyon melegen köszönte meg Vámbérynak azokat a kiváló szolgálatokat, melyeket a török nemzetnek évtizedeken át tett és különösen azokat, melyeket legutóbbi angolországi időzése alkalmával tett neki.

— Nagyon köszönöm önnek, kedves tanár, — mondá neki a szultán egy alkalommal — hogy értünk annyit fáradozott, és hogy egyetlen alkal-

és az igazságügyminiszter, hír szerint, Czorda Bódog kuriai bíró fogja az államtitkári állásra való kinevezés céljából ajánlatba hozni a felség előtt. A magyar legfelsőbb bírói kar e kitünőségének a második államtitkárságra megnyerése bizonynyal általános helyesléssel fog találkozni mindenütt.

A belügyi államtitkár. Képviselői körökben az a hír kering, hogy belügyminiszteri államtitkárnak Tibád Antal, a székelyudvarhelyi kerület orsz. képviselője, fogja kinevezettni. Ha ez a hír megvalósul, az új belügyminiszter mindenestre igen kiváló tehetségű, jeles munkatársat nyer. Tibád Antal kitünően képzett szakférfi különösen a közigazgatási ügyekben, s ez a körülmény irányíhatta első sorban az ő személyére a mérvadó körök figyelmét. A közigazgatásnak küszöbön álló reformjánál Tibád Antal helyes érzelme, ismeretei, szakképzettsége kétségkívül nagyon sokat használhatnak. Örövendének s a közügynek is hasznára válhék, ha a szárnyra kelt hír, hogy Tibád Antal van kiszemelve belügyi államtitkárnak, valóban bizonyulna.

SZEMLE.

Szerbiában megtörtént a nagy átváltozás, mely Milán leköszönésének egy szolván betetőzése. Miután Theodosius metropolita s Demeter és Nikánor püspökök a kormány felszólítására (milként a közoktatásügyi miniszterhez intézett levelekből kitünik) leköszöntek, a visszatért Mihály metropolita elfoglalta az érseki széket s kibocsátotta egyházpolitikai memorandumát, mely — mint jelentik — kétségbevonja az ő, Mihály, távolléte alatt történt egyházi intézkedések jogosságát. Ezt első sorban a királyi válogórra kell érteni, melyben Theodosius, mint autokefál egyházfő, mondta ki az ítéletet. Nátália mint jogszertű anyakirályné fog valószínűleg már legközelebb visszatérni Belgrádba, hogy állandóan megtelepedjék Szerbiában, honnan Milán száműzte volt. Nem lesz, a ki ez ellen tiltakozzék; a volt egyháznagyok csöndben élvezik nyugdíjaikat, s Milán, a volt király, hontalaná lett. Már is lemondott arról a szándékról, hogy Belgrádba visszatérjen, s Konstantinápolyból egyenesen Párisba tart.

Hogy Szerbia csakugyan orosz befolyás alatt áll, erre mutat két közlemény. Az egyik egy magyar félhivatalos nyilatkozata, mely ha tényleg illetékes helyről ered, méltán kelthet szenzációt; a másik a belgrádi külügyminiszterium sajtóirodájának egy hivatalos távirata, mely bevallja, hogy Milán király ezuttal nem jön Belgrádba, de naiv és tarthatatlan okokkal magyarázza meg Milán utazási programjának e feltűnő megváltozását. A belgrádi kormányférfiak azt akarják elhíttetni a világgal, hogy Milán király azért halasztotta el hazautazását, mert ezáltal „meg akarja

czafolni ama híreket, hogy befolyásolni kívánja a politikai eseményeket, és mert el akarja kerülni ama szertartási és etikett-kérdések fölvetését, a mire a kossovo-poljei ünnepségeken való jelenléte alkalmat adhatna“.

Ebből az egész hivatalos kommunikéből egy szó sem igaz. Milán azért nem megy Belgrádba, mert nem mehet, mert a kormányon levő radikálisok és a regensek oly helyzetet teremtettek rövid néhány hét alatt Szerbiában, hogy Takova gróf e pillanatban még ha akarna, sem térhetne vissza. Üdvözölnie kellene az általa száműzött metropolitát, kit visszahelyeztek hivatalába, bár ezt Milán ellenezte; meg kellene hallgatnia Theodosius és az általa kinevezett püspökök panaszait, szemrehányásait, a kik most csak azért bűnhődnek, mert Milán királyhoz hívek voltak. S talán még Nátáliával is találkozni, mert Mihály metropolita a válogórra hozott ítéletet érvénytelennek fogja kijelenteni és akkor Nátália visszatér Belgrádba, hogy fia oldala mellett Mihály metropolitával és az orosz követtel uralkodjék Szerbiában.

A regensek és a kormányférfiak türik mindezt a Milánnak tett ígéret ellenére, és Takova gróf mulat Konstantinápolyban. Se országa, se hazája. Még köszöntettel tartozik Gruicséknak, hogy fiát a tróntól meg nem fosztják és helyébe nem ültetik a czár „egyetlen“ barátját, vagy ennek vejét, Karagyorgyevics herceget, a mi különben előbb-utóbb megtörténhetik.

Szerbia teljesen ki van szolgáltatva a radikálisoknak és általuk Oroszországnak. Milán király soha sem volt annyira ura Szerbiának, mint most Persiani, az orosz követ.

Most a bécsi félhivatalos „Bud. Corr.“ egy erőlyes hangú kommunikében emlékezik meg a szerbiai eseményekről. A közlemény így hangzik:

„Mihály, a teljesen orosz érzelmű szerb főpapnak metropolitává történt újbóli kinevezetése és beiktatása épen egy radikális miniszterium által, a mely miniszteriumnak pártja minden alkalommal kijelentette, hogy nem akar orosz befolyásnak tért engedni, nem oly nagyjelentőségű tény, mely az osztrák-magyar monarchia intéző köréinek igazgatottságát idézhetné elő, annál kevésbé, mert tényleg Szerbiában a közvélemény azon, akár indokolt, akár indokolatlan balhiedelemben volt, hogy mégis csak Mihály, míg él, a jogos metropolita. De azért helyén valónak tartjuk annak különös konstatálását, hogy Szerbiának ez idő szerint összes mérvadó egyénei a regensség és az új kormány létrejötte óta mindannyiszor a leghatározottabban kijelentették volt, hogy Mihály metropolitának ujra való kinevezéséről abszolúte szó sem lehet. Ez urak vagy nem tudtak, vagy nem akartak ezen kijelentésüknek érvényt szerezni. Mindkét esetben teljesen megbizhatatlannak bizonyultak és ők most már saját eljárásuknak tulajdoníthatják azt, hogy nyilatkozataik ezentúl sehol hitelt nem fognak találni.“

Németországban nyugtalanokodni kezdenek a balkánfélszigeti változások miatt. A czár toasztja, melyet eleinte egykedvűen, sőt bizonyos kicsinyiséssel fogadtak, most már kellemetlen hangulatot idéz elő, mert kapcsolatba hozzák Oroszország szokatlan készülődéseivel, a Balkánon folyó áskálódásokkal és azokkal a hírekkel, melyek

mat sem mulaszt el, hogy életrevalóságunkat kimutassa; különösen legutóbbi felolvasásaival, melyeket több angol városban tartott és melyekben ékesen bebizonyította, hogy a török nemzetre még nagy jövő vár, nagy halára kötelezett benünket.

Politikai tekintetben tehát teljes a siker, melyet Vámbéry Konstantinápolyban elért; azonban nagynevű tudósunk egyéb, különösen minket magyarokat érdeklő, tudományos tekintetben is nagy eredményt mutathat fel, és az a kincs, melylyel a szultán a magyar nemzetet ő iránta és a magyarok iránt való barátságából megajándékozta, egy-magában is megérdemli, hogy mely halálára legyünk Vámbéry iránt kötelezve. Ez a kincs egy kis könyvecske, mely már századok óta hever a szultán lomtárában és mely különösen ránk magyarokra nézve rendkívül érdekel bir. A könyv czíme: „Dominici Crispi Pistoriensis de ascensione sermo habita coram Serenissimi Rege Ladislao“; egy beszédet tartalmaz, melyet Pistorius Crispus domokosrendi pap Mária mennybemenetele napján I. Ulászló királyhoz tartott és mely már csak azért is kiválóan érdekes, mert majdnem kizárólag Ulászló királynak viselt dolgaival foglalkozik és sok oly körülményre vet világot, melyek eddig ismeretlenek voltak.

A könyv zöld selyembe van kötve és miután a szultán udvarában nem igen vigyáztak rá, hát bizony a molyok meg a szúk különösen a bekötési

táblával kissé kegyetlenül bántak. De annyival diszesebb a belseje; az egész beszéd huszonegy 19 soros oldalra terjed és a leggyönyörűbb kalligráfiával van leírva. Az első oldald gyönyörű arabeszk és Pistorius Crispusnak arcképe díszíti és az egész kivitel minden tekintetben sokkal szebb, mint akármelyik korvináé, melyeknél már csak azért is becsesebb, mert abból a korból az egyetlen mű, mely nem római vagy görög mű másolatát, hanem hazai dolgokat tartalmaz.

Nagyon érdekes, hogy mily módon sikerült Vámbérynak ezt a művet a m. tud. akadémia könyvtára számára megszerezni. A szultán már néhány hónap előtt megengedte Vámbérynak, hogy megtekintse a kincstárát és különösen a kincstárnak azt a részét, melyet lomtárnak neveznek és melyben egyéb értékes kincsek között tömentelen könyv is évszázadok óta van felhalmozva. A mint Vámbéry a kincsek és könyvek között böngészett, egyszerre kezébe ötlött az említett értékes mű is. A tudós akkor még azt hitte, hogy nem szerzett magának arra érdemekeket, hogy a szultántól ezt a könyvet elkérje, és az őt kíséző hivatalnokot csak arra kérte, hogy ténne ezt a könyvet félre, hogy alkalmilag kéznél legyen.

A mult hét végén, midőn Vámbéry bucsukihallgatáson volt a szultánnal, ez rendkívül szívélyesen mutatkozott iránta.

— Kérjen tőlem egy szívélyeséget, mondá neki; nagyon szeretném önt magamnak lekötöztetni és

Oroszországnak Franciaországhoz való közle-
desi kísérleteiről szólnak.

A Romániából kiutasított orosz káposok
ügye, mint a „Novoje Vremja” értesül, el van in-
tézve, még pedig oly módon, mely újabb bizonyi-
téka a Catargiu-kabinet oroszbaráti érzelmeinek.
A nevezett lap szerint a román kormány teljesi-
tette Oroszországnak minden ebbeli kívánságát,
visszavonta a kiutasító rendeletet s az illető kép-
árusoknak még pénzbeli kárpótlást is ajánlott
vesztéseikért.

Különfelék.

— **Elischer József** kir. tanácsos és tankerületi
főgazgató a kantai gymnasium meglátogatása
céljából városunkban időzik, s néhány nap óta
szorgalmasan látogatja a nevezett intézetben az
előadásokat. Innen ma Sepsi-Szentgyörgyre utá-
zik a Mikó-tanoda látogatására.

— **Uj tudorok.** Kisborosnyói Tompa István,
Tompai Miklós, a Seps-i járás közszeretben álló
főszolgabírájának fia, a napokban tette le a buda-
pesti egyetemen az összes jog- és államtudomá-
nyokból a tudori vizsgálatot. Bereczki Fejér
Kálmán a kolozsvári egyetemen az összes gyógy-
tudományok szigorlatát szintén a napokban fe-
jezte be s szombaton tudorrá avattatott. Gratulá-
lunk mindkét ifjunak sikereikhez.

— **Küldöttség Bukarestbe.** A magyar-román határ-
rendezés alkalmával Bereczk és Kézdí-Vásárhely
erdőségeiből tudvalevőleg jelentékeny területek
szakadtak át Romániához. Minthogy a birtoklás
ezáltal egyenlően fenmaradt, a tulajdonos város
és nagyközség hat tagból álló küldöttséget men-
desztett e hó 14-én Bukarestbe, hogy a román
kormánytól az átszakadt területeknek tulajdon-
jogi megszerzését kieszközölje. Az eljárásnak pre-
cedense volt a zágoni vitás terület, melyet Ro-
mánia szintén készpénzen vásárolt meg.

— **„Székely Nemzet”** szini kritikusa jónak látja
tudósításaiban a mi rendőrségünkön egyet-egyet
szurni azért, mert a Miklósy-szintársulattal szem-
ben a közönség érdekeit védelmezve, minden
rendelkezése alatt álló eszközökkel igyekezett
egy visszaélést megakadályozni. Tudomásunk szer-
int a kérdőválasz helyi rendőrkapitány a mélyen
felháborodott közönség egyenes felhívása folytán
lépett közbe, s mindaz, a mit tett, szigorúan tör-
vényes és igazságos volt s a közönség fetszésével
találkozott. Hogy eljárását a „Sz. N.” kritikusa
miképpen fogja fel, azaz a rendőrkapitány nem
törődik; az apró célzásokat tudomásul veszi, de
nem is hederít rá. Lapunk azonban, mely ezen
odiosus ügyet teljesen befejezte volt, csak éppen
annyit kíván a szini tudósítások hangjára meg-
jegyezni, hogy egy lapnak nem szabad egyéni
szempontból bírálni, vagyis egy nyilvános vissza-
élést — mivel az egyik félnek hasznát hajtott —

bármit kíván is, ha csak hatalmában áll, telje-
síteni fogom.

Vámbéry erre azt válaszolta, hogy a szultán
leereszkedő nyájassága és kegye oly ajándék,
melynél értékesebbet és szebbet nem kíván.

— De csak kérjen valamit, nógatta őt tovább a
szultán; vagy majd én mondom meg önnek, hogy
mivel akarom meglegni; készítettem az ön neje
számára egy pár gyönyörű fülbevalót, melyért
akár melyik királynő megirigyelhetné; — elfo-
gadja?

— A nőm szerény asszony, felség, viszonzá
Vámbéry, a ki nem kíván drága ékszerekkel
csillogni.

— De hát kívánjon valamit, folytatá Abd-ul-
Hamid, különben azt kellene hinnem, hogy ön
nem akar tőlem semmit elfogadni.

— Volna egy kéréssem, felség...

— És ez?

— Felséged könyvtárában van egy kis köny-
vecske, mely különösen ránk magyarokra nézve
nagyon értékes; ha felséged ezt a könyvet a ma-
gyar nemzetnek kegyeskednék ajándékozni, úgy
engem is honfitársaimat is igen mély hálára
kötelezne...

A szultán felhozatta a könyvet és ezekkel a sza-
vakkal adta át Vámbérynek:

— Vigye el ezt a könyvet derék honfitársainak
és adja át nekik szívélyes üdvözléssel együtt.

védelmébe fogadni. Tény az, hogy a jó kézi-
vásárhelyi közönség a nagyhangú ígéretekre közel
1000 frt bérletösszeget izzadt ki s ezért kapott
mondva és írva három operettet, míg
a pompás zenekar, a többi operettek és a társulat
java része Seps-Szentgyörgyre jutott. Tény az
is, hogy a Miklósy-szintársulat a mi közönségünk
által előlegezett pénzen jöhetett be Háromszékre
s egy pár előadás után minden bevehető ok nélkül
hűtlenül elhagyott, nem törődve közönségünkkel
szemben ellátni kötelezettségével, és ezt tette a
nélkül, hogy csak érdemesnek tartotta volna szán-
dékáról a bérlet közönséget akár előlegesen, akár
utólagosan értesíteni. Így járt el velünk M. igaz-
gató; csodálkozunk kell tehát azon, hogy a „Szé-
kely Nemzet” úgy szólván approbálja az elköve-
tett visszaélést, midőn kritikuskának megjegyzése-
ket enged meg egy hatóság, ellen, mely sem töb-
bet, sem kevesebbet nem tett, mint kötelességét
teljesítette. A mi az idén megtörtént velünk, jöven-
dőben megtörténhetik a sepsiszentgyörgyi közön-
séggel is, de egyről biztosíthatjuk kedves lap tár-
sunkat, t. i. arról, hogy olyan társulatot, mely
Seps-Szentgyörgyön rosszul végzi feladatát, mi
déldegelni sohasem fogunk. O.

— **„Budapesti Hirlap.”** (Szerkesztők és lapulaj-
donosok: Csukási József és Rákosi Jenő.) A
„Budapesti Hirlap”-nak a hazai művelt olvasó
közönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva
megértette a magyar közönség szellemét; minden
pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fa-
junkért, ez egyetlen jelszóval: magyarság!
Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is
azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly
módon, mely páratlan a magyar újságírás törté-
netében. A hazai sajtóban maig a legfényesebb
eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnép-
szerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A
külső dolgozótársak egész seregén kívül a szer-
kesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel
egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb
bel- vagy külföldi esemény fölül rendes levelezőn
kívül saját külön tudósító értesít közvet-
lenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen
van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem törté-
nik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül,
hogy a „Budapesti Hirlap” arról rögtön ne adjon
hű és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap”
politikai cikkei Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő,
Grünvald Béla, Balogh Pál írják más kiváló ha-
zai publicistákkal, híven a lap független,
magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez.
Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján
a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az
országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek
alapján szerkesztik. Magyarország politikai és köz-
élete fölül távirati értesülésekkel látnak el rendes
levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb
községben is bír a lap. A „Budapesti Hirlap” tá-
virati tudósai manap már teljesen egy
fokon állanak a világsajtó legjob-
ban szervezett hírszolgálatával. Eu-
rópa összes metropolisáiban Londontól Konstan-
tinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az
ott történő eseményeket, mint az elektromos dró-
ton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A
külföldi rendes tudósítók kívül minden fontos-
sabb esemény fölül a szerkesztőség külön kiküldé-
tési tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Buda-
pesti Hirlap” e czélokra havonként oly összeget
fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-
egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült
is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyor-
sabbban értesülő organuma a sajtónak. A „Buda-
pesti Hirlap” tárczarovata a lapnak egyik erős-
sége s mindig gondot fordít rá, hogy megmarad-
jon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitűnő
zsurnalisták szerkesztik s a helyi értesülés ismert
legügyesebb tudósítóra van bízva. Rendőrségi és
törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői
a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon
tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet fog-
lalhat minden család asztalán. A közgaz-
dasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos,
kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására
szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írók
legújabb műveit közli. — Az előfizetés feltételei:
Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt
50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidék-
ről legczélzerűbben posta-utalvánnyal eszközöl-
hetők következő czím alatt: A „Budapesti
Hirlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, kalap-
utca 16. szám.

— Az „Umutató”, a magyar és közös közlekedési
vállalatok egyedüli hivatalos menetrendkönyve,
tartalmazza a magyar, osztrák, közös és külföldi
vasutak, a Duna-gőzhajózás és tengeri hajóknak
legújabb menetrendjeit az indulási és érkezési
időnek állomásként állomásra való megjelölésével,
felvilágosítás ad a fürdő-jegyekről az összes ár-
mérésekre közvetlenül, csatlakozásokról, s magá-
ban foglal sok oly hasznos tuduivalót, mely uta-
zása alkalmával nélkülözhetlen, semmi más me-
netrend-könyvben föl nem található. Egyébiránt
megérdemli e mű hazai közönségünk hatalmas
pártfogását azért is, mert megbízhatóság dolgaiban
fölül áll mindazon külföldről importált s idegen
nyelvű menetrend-könyveken, melyek nálunk még
mindig oly nagy számban vannak elterjedve. Ezek
a külföldi könyvek a magyarországi vasuti álló-
másokat következtetesen német nevekké ruházzák
fel s németül is nyomják ki, mi által a közönség-
nek nem csekély kellemetlenséget okoznak; a ma-
gyar „Umutató” ellenben egy a hazai, mint a
külföldi állomások saját neveiken nyomtatja ki,
értesítést ad a menetdíjakról, mérsékelt árakról,
bérletjegyekről stb. Szóval a ki utazni akar, az
vegye meg az „Umutató”-t, melyben megtalál
mindent, a mire szüksége van. Ár 50, postán 60
kr. Kapható a kiadóhivatalban, Budapesten, Pod-
manitzky-utca 17. s az ország valamennyi könyv-
kereskedésében és vasuti állomási pénztárnál.

— **A k.-vásárhelyi kereskedő-íftuság
májálisa.**
Igen tisztelt Szerkesztő ur!
A helybeli kereskedő-íftak társulatának folyó
hó 10-én rendezett zártkörű nyári táncmulatsá-
gáról van szerencsém becses engedelmevel ezúttal
is nyilatkozással hozni számádusunkat, mely szer-
int az összes bevétel volt 116 frt 56 kr, kiadás
65 frt 14 kr, s így a társulat pénztára nagy örö-
münkre újból gyarapodott 51 frt 42 krral, mihez
hozzájárultak felülfizetők gyanánt: K. Csizsár
József 2 frt, Fejér Antal 1 frt 30 kr, Dávid Gyula,
Nagy Károly árva-házi igazgató 1—1 frt, Török
Sándor szeszgyáros, Török Bálintné, ifj. Dávid
István, Kehl Bogdán 50—50 kr, özv. Nagy Mó-
zesné, Száva Dávidné 40—40 kr, Jancsó Dénes,
Zsigmond Gergely, Izsák Dénes, Sebők József,
N. N. R., N. N. W., N. N. H. 30—30 kr, Csizsár
Dénes 10 kr.

A jöszivű adakozók fogadják társulatunk részé-
ről legmélyebb hálánk, valamint tek. Nagy Fe-
rencz ur kedves réjtének díj nélkül átengede-
séért őszinte köszönetünk nyilvánítását.

„Mert hát” szép is az, kies liget árnyas fái közt,
kellemes, szép időben, egy gyönyörű szép társá-
ságot vígan mulatni látni és azt a felséges uszonna-
vacsorát kedvesen kínáló székelyektől, hegedűsö-
kkel végigélvezni, bizony Isten szép dolog!
Igy volt pedig ez a szegény „bótoslegények” má-
jálisa. A ki ott volt, jól mulatott. A
négyeseknél 50—60 párt számláltam, s a nagy-
számú, kedélyes társaság csak az éjféli utáni órák-
ban oszlott szét — azt hisszük, megelégedéssel.
Ezek után vagyok a tek. Szerkesztő urnak
kész szolgálja
Fejér János.

219-ik közlemény

a háromszékmegyei „ERZSÉBET” árvaleány-nevelő
intézet javára Angyalos község lakosai által tett szíves
adakozásokról.

Szörcey Honoráta 20 liter pityóka, Kónya György 20
liter pityóka. Ifj. Simon Józsefné 10 kr, Sebestyén Aron 1
l. rozs. Fejes József 2 l. rozs. Imreh József 4 kr, 1 l. rozs.
Veres Dénes 1 l. rozs. Dombi Ferencz 5 kr, Dánél 1 l. rozs.
Bakcsi Zsigmond 20 l. pityóka, Dánél Ferencz 5 kr, Forró
András 1 kr, Koré Istvánné 20 l. pityóka, Porró Pál 30 kr,
Ráduly András 4 kr, Mátyás Agnes 10 kr, Gáspár Antal 1
l. paszuly, Imreh Károly 1 l. paszuly, Kovács Ferencz 4 kr,
Imreh Lajosné 10 liter pityóka, Szász István 1 l. paszuly,
Dánél István 2 kr, Bodor Károly 1 l. rozs. Havadtói Mi-
hály 30 kr, Bakcsi Imre 20 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében ki-
fejezett hálás köszönetünket.

Kézdí-Vásárhely, 1889. június 15.
Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.
Székely Málvin,
jegyző.

Piaczi árak

Kézdí-Vásárhelyt, május 13-án.

Buza (tisztá)	hektóliteren	4 frt 90 kr
„ (elegy)	„	frt — kr
Rozs (tisztá)	„	3 frt — kr
„ (elegy)	„	— frt — kr
Arpa (tisztá)	„	3 frt — kr
Arpa (elegy)	„	— frt — kr
Zab	„	2 frt 20 kr
Törökbuza	„	4 frt 10 kr
Kása (köles)	„	8 frt — kr
„ (árpa)	„	24 frt — kr
Borsó	„	6 frt — kr
Lencse	„	10 frt — kr
Fuszulyka	„	7 frt — kr
Pityóka (legszebb)	„	1 frt — kr
Marhahus	kilogr.-ként	— frt 36 kr
Disznóhus	„	— frt 40 kr
Juh-hus	„	— frt — kr
Szalonna	„	— frt 70 kr
Faggyu (nyers)	„	— frt 20 kr

Magyar aranyjárdék 6%	101.15
Magyar aranyjárdék 4%	95.20
Magy. papírbárdék 5%	142.50
Magyar vasuti kölcsön	100.-
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	100.-
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	100.-
M. keleti vasuti államköt. III.	100.-
Magyar földtehermentesítési kötvény	105.-
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	105.-
Temes-bánati földteherm. kötvény	105.-
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	105.-
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	105.-
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	105.-
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	99.50
Magyar nyeremény-sorsjegykölcsön	142.-
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	128.-
Osztrák járadék papírban	84.-
Osztrák járadék ezüstben	84.50
Osztrák járadék aranyban	109.-
1860. államsorsjegyek	142.-
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany	9.48
Német birodalmi márka	58.45
London (2 havi váltókért)	119.50
20 márka arany	11.70

Felolvasó szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségek esetében lehet megismerni és ez okból jónak Richter kiadó intézetéhez a legszívvelősebb köszönettel íratok „A betegbarát” című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a szerencsésen meggyógyultak hozzányújtott értesítései bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, akik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hűszere tapaszlat eredményei vannak letéve megérdemli a legkomolyabb figyelembevétel minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címet s címezze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

Sz. 6091. t. k. v. 1889.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács Károly végrehajthatónak dálnoki Hadnagy János s társai végrehajtást szenvedők elleni 60 drb arany tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Dálnok községben fekvő, a dálnoki 1064. sz. t. j. k. b. 66, 67. hr. sz. 45 frt, 1780. hr. számú 5 frt, a dálnoki 468. sz. t. j. k. b. 7599^a, 7599^b. hr. sz. 108 frt, a dálnoki 373. sz. t. j. k. b. 184, 185., 186., 187. hr. sz. 62 frt, a dálnoki 893. sz. t. j. k. b. 10035¹/₂. hr. számú 10 frt, a dálnoki 1218. sz. t. j. k. b. 9931., 9932., 9933. hr. számú 14 frt, 10377., 10378., 10379. hr. számú 18 frt, a dálnoki 1215. sz. t. j. k. b. 9526., 9527., 9528¹/₂. hr. sz. 35 frt, a dálnoki 931. sz. t. j. k. b. 10331., 10332., 10333. 10334. hr. számú 39 frt, a dálnoki 960. sz. t. j. k. b. 10450. hr. számú 2 frt, a dálnoki 869. sz.

t. j. k. b. 9565¹/₂., 9575¹/₂. hr. számú 5 frt, a dálnoki 377. sz. t. j. k. b. 10556¹/₂. hr. számú 4 frt becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi június hó 22-ik napján délután 9 órakor Dálnok község házában megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX-ik törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság kiküldött egyes bírójá Kézdi-Vásárhelyt, 1889. évi január hó 9-én.

Vajna Gáspár,
kir. törv. bír.

A VALÓDI FRANCZIA CZIGARETTAPAPIR „LE VRAI GOUDRON“

de Norwege
JOSEPH BARDOU & FILS gyárából
Pernpignán és Párisban,

az egyedüli cigarettapapír, mely norvégiai fenyő-kivonatban van áztatva, és mivel a fenyő-kivonat a gége, légcsővek és a tüdőre nézve legegészségesebb szer, ennél fogva is az egyedüli cigarettapapír, melyet a dohányzó egészsége minden hátránya nélkül használhat. — Számos orvosi és az ipar tekintélyeitől származó bizonyítvány áll rendelkezésre.

60 aranyérem, 16 diszoklevél, 20 versenykivívli oklevél.

— Kapható minden norinbergi, diszműaru és papírkereskedésben, valamint minden dohány- és szivartőzsdében. —

4-12

Magyar királyi államvasutak.

Menetrend.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1889. június hó 1-től.

Érvényes 1889. június hó 1-től.

Állomások				Állomások			
	Vegyes vonat	Személyvonat	Gyorsvonat		Vegyes vonat	Személyvonat	Gyorsvonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk. ind.)	12.12	
Brassó (vendéglő)		4.54	7.07		11.24	12.09	
Bófalva		5.20	7.28	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.13	1.27
Földvár		5.37	7.44	Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.51	1.47
Mogyorós		5.57	7.58	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	2.18	2.08
Apáca		6.15	8.00		(érk. ind.)	3.04	2.43
Köpecz		6.35	8.30	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.14	2.53
Ágostonfalva		6.43	8.36		(érk. ind.)	3.51	3.24
Alsó-Rákos		7.02	8.52	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	4.01	3.26
Homoród		7.31	9.12		(érk. ind.)	5.56	5.08
Kacsa		7.51	9.25	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	6.45	6.37
Bene		8.14	9.45		(érk. ind.)	11.04	11.04
Erked		8.38	10.00		(érk. ind.)	11.19	8.47
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)		9.09	10.24	Budapest	(érk. ind.)	9.55	6.33
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	9.33	10.39				1.55
Madgyes	(érk. ind.)	9.48	10.46				
	(érk. ind.)	11.04	11.47				

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délután 1 óra 55 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul reggel 6.45	Székely-Udvarhely	indul este 6.00
Székely-Keresztur	7.28	Bögöz	6.33
Nagy-Galambfalva	8.18	Nagy-Galambfalva	7.09
Bögöz	8.40	Székely-Keresztur	7.46
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 9.12	Héjasfalva	érkezik este 8.18

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.